

Lezen: Ezra 6:1-14
Tekst: Ezra 6:15-22

Slide: Bouwen aan Gods koninkrijk (3)

Gemeente van Jezus,

Sinds 2013 is er in Nederland een 'fotograaf des vaderlands'. In dat jaar was het Ilvy Njokiktjen. Die naam mag je natuurlijk weer vergeten. Maar zij koos als thema 'kijk, mijn familie!' Ze publiceerde in het NRC elke week een foto van een verjaardagsfeest. Ze probeerde alle leeftijden vast te leggen. Dus van iemand die één werd tot iemand die honderd werd. En alles daar tussenin.

Het werd een prachtige serie. Als je ziet op hoeveel verschillende manieren een feestje gevierd kan worden. Som stijfjes in een kring, met iedereen een kopje koffie of thee met een gebakje. Anderen dansend en swingend op een bewogen foto. Zoveel manieren om een feest te vieren. Mooi om dat allemaal door elkaar heen te zien.

Hoe vier je een feestje? De Joden weten daar wel raad mee. Ik weet niet of je weleens opnamen hebt gezien van een belijdenisfeest bijvoorbeeld in Israël. Ik ben er wel eens bij geweest, dat een jongen belijdenis deed – bar mitswa noemen ze dat. Dat doen een jongen als hij dertien wordt. – Wat een feest was dat. Dansen, zingen, uit je dak. En dat bij de Klaagmuur, de restanten van de tempel.

Ook bij het oprichten van die tempel was het feest. Hier in onze tekst wordt er gedanst en gezongen bij diezelfde stenen. Het teruggekeerde volk bouwt een dikke party. Niets is te dol. Er wordt gegeten en gedronken. Zeven dagen lang. Daar kunnen wij wat van leren.

1

Slide   **Bouwen is een feest**

Slide   een feest voor God

Als de plaatselijke overheid door krijgt dat de Joden de tempel willen herbouwen. Dan wordt er een brief gestuurd naar koning Darius. Ze willen dat voorkomen. Eerder al was er ook een poging gedaan. Toen was de bouw stilgelegd. Maar nu zijn ze weer begonnen. En weer krijgen ze tegengas van de plaatselijke overheid. Van de gouverneurs Tattenai en Setar-Boznai. Die zijn bang dat de Joden straks weer praatjes krijgen. Dat zij zelf hun macht verliezen. En dus zoeken ze het hogerop.

Maar wat een grap. In plaats van dat de bouw stilgelegd moet worden, krijgen ze van koning Darius de opdracht om samen te werken met de Joden en ze waar het kan te helpen. Alle kosten worden vergoed en alle offerdieren worden gratis geleverd. Ook allerlei andere dingen moeten kosteloos worden gegeven aan de priesters. Darius steunt de tempelbouw met alle middelen.

Je kunt je afvragen waarom. Waarom zou koning Cyrus een tijd terug de Joden terug hebben laten gaan naar Israël? Zelfs met de opdracht om de tempel voor God te herbouwen? Waarom beschermt koning Darius hier de Joden tegen zijn eigen gouverneurs? Nou, wat je in andere bronnen leest. Deze wereldleiders lieten wel meer heiligdommen van allerlei goden herstellen in hun rijk. Het is een kwestie van politiek. Zo willen ze de god van die plaats tevreden stellen. Zodat er geen rampen gebeuren. Je weet immers nooit. Dan maar extra zekerheid. Ook al geloof je niet in die god, het kan geen kwaad hem toch tevreden te houden. En ze willen ook de volken van die goden tevreden

houden. Zodat er geen opstand komt. Zo zijn het dus vooral politieke motieven, waarom het volk van God geen strobreed in de weg gelegd wordt.

Maar je moet ook dieper kijken. En dat is wat Gods volk hier doet. Achter de verkeerde motieven van de wereldleiders zien ze de hand van God. *Hij* heeft gezorgd dat de tempelbouw nu in een stroomversnelling kwam. Hij was het die beloofde dat na 70 jaar de ballingschap voorbij zou zijn. Hij is het die hier aan de leiding gaat.

En daarom vieren ze het Pesach. Dat feest, dat terugdenkt aan de uittocht uit Egypte. God was het die daarvoor zorgde. Die Farao uiteindelijk klein kreeg. De Joden zien Gods leiding achter wat er gebeurd is. Ook al nemen de wereldleiders beslissingen met heel wat anders in hun achterhoofd. God stuurt machthebbers zo, dat je met vertrouwen mag leven. Omdat de Heer alles in handen houdt.

Wij hebben wel eens de neiging om te klein te denken van God. De lezing van vandaag mag ons leren dat we mogen vertrouwen. Dat het God niet uit de hand loopt. Dat hij zijn kinderen nooit uit het oog verliest. Dat hij waarmaakt wat in Romeinen 8 beloofd wordt:

Slide   Romeinen 8:28: 'wij weten dat voor wie God liefhebben, voor wie volgens zijn voornemen geroepen zijn, alles bijdraagt aan het goede'

Dat mag onze troost zijn. Als ons leven soms anders loopt dan we hoopten of gebeden hebben. Als we door vervolging om ons geloof vanuit een ver land hier aangekomen zijn. Als de overheid ons status weigert of als we veel in onzekerheid leven. Maar ook als we onzeker zijn over onze toekomst wat betreft werk, relaties, onze kinderen of onze gezondheid. Weet dat de Heer aan de macht is. En dat hij jou niet uit het oog verliest.

Als je dat weet, dan kun je altijd danken. Dan kun je mee feesten, ook als het je zelf niet zo voor de wind gaat. Dan ben je blij om de bouw van zijn koninkrijk, ook als jij het zelf nog niet zo voelt. Want we hebben het in de eerste twee preken van deze serie gezien. En nu weer: God staat aan het begin.

Slide   een feest van genade

Als je niet mee wil doen, dan rot je maar op. Woorden van onze burgemeester. Die later uit de mond van onze minister president opnieuw gehoord werden, maar dan op z'n Haags: pleur op. En we kunnen ons dat wel voorstellen. Onze waarden. Onze manier van leven. Die we in de voorbije eeuwen verworven hebben. Daar moeten ze niet aankomen. Die vrijheid moet wat het ook kost verdedigd worden. En dus gebruiken gezaghebbende mensen zulke woorden. Taal van de straat voor tuig van de richel.

Dat is ook wat je leest in ons hoofdstuk. In vers 11. Ik wil dat er nu nog een keer in het bijzonder uitlichten:

Slide   Ook heb ik het bevel gegeven dat er bij iedereen die dit besluit overtreedt een balk uit zijn huis moet worden gesloopt, waaraan hij vervolgens rechtop zal worden vastgenageld. Zijn huis moet worden verwoest.

Dit is nog wat erger dan 'wie niet mee wil doen, die rot maar op'. Het gaat hier over alle mensen die wonen in en rondom Jeruzalem. Allemaal mensen die daar door de Babyloniërs naar toe zijn gedeporteerd. Mensen die niets hebben met het Joodse geloof en de Joodse God. Onder andere de Samaritanen horen daarbij. En al die mensen moeten van hun oogst afstaan om te offeren. Anders wordt je gekruisigd en je huis wordt verwoest.

Dat is hoe we in deze wereld met elkaar omgaan. Dreiging, straf. Ongenadig. En we begrijpen dat wel. Zo zit onze maatschappij in elkaar. Als je niet mee kan of wil doen. Met het maken van je eigen leven. Met het creëren van je eigen geluk. Door een handicap of doordat je burn-out raakt. Als je mantelzorger bent. Of als je er voor gekozen hebt om alleen de kost te verdienen voor je gezin. Op allerlei manieren gaat de overheid ongenadig met je om als je niet mee wilt doen. Met hun manieren. Als je niet in de pas kunt lopen, dan wordt je tot persona non grata gebombardeerd. Je hoort er niet bij. Dat is een mentaliteit die je in de hele geschiedenis aantreft. En zeker, er zijn ook heel wat goede en sociale mensen. Maar in deze maatregelen van Darius zie je, dat het vaak menens is. Je moet meedoen, anders zwaait er wat. Dan belandt je aan een paal. Gespijkerd aan je eigen huishout. En alles wordt je afgenomen.

En als je dan ziet wie er feest vieren. Dat zijn angsthazen. Mensen, die de bouw een tijd stil legden. Omdat ze een beetje bedreigd werden. Die maar heel aarzelend meedoen met de offers en de andere rituelen. Die, zoals later in Ezra blijkt, helemaal niet zo fanatiek bij de Heer willen horen. Beetje randkerkelijken. Wat zegt God dan? Rot maar op?

Nee, hij zegt: iedereen die mee wil doen is welkom. Ook van die mensen, die in het land wonen als de Joden terugkomen. Wie bij God wil horen is van harte welkom. Wat je achtergrond ook is. We lezen dat veel mensen zich aansloten bij de Israëlieten (vers 21). De grenzen van Gods volk zijn altijd open. Als je asiel zoekt bij hem ben je welkom. Als je mee wil bouwen hoor je er bij. Ook al ben je niet volmaakt en weet je misschien niet zo veel. Voor je gevoel. Je bent van harte welkom. Want we leven niet van onze prestaties. Ook niet van onze voornemens. We leven van genade. Als je je schoon laat wassen weegt je verleden niet meer mee. Je mag vooruit kijken. En met een schone lei beginnen.

En dus mag je van harte meedoen. Met de bouw van Gods koninkrijk. Met het opbouwen van het werk van de gemeente. Sluit je maar aan. Ook als je denkt dat je niet zoveel te bieden hebt. Doe mee. Je hoeft niet op je tenen te lopen. Er staat geen sanctie op als je, misschien wel je hele leven lang, niet zoveel kunt bijdragen. Nee, we zijn blij dat je er bent. Geen sancties, wel een uitnodiging: we hebben je nodig. Er is veel te doen. Sluit maar aan.

Slide   een feest vol tradities

Ook in onze tekst is dat zo: wie mee wil doen is welkom. Of je nu Jood bent of niet. Dat doet er niet zoveel toe. En dan gaat het los. Een prachtig feest ontstaat rondom het nieuwe gebouw. God is goed en dat moet gevierd. Hij heeft herstel gegeven.

Zes jaar na het oprichten van het altaar is het hoofdgebouw klaar. Minder rijk aangekleed dan de tempel van Salomo. Wel een stuk groter. Maar niet zo luisterrijk. En toch: tijd voor een feestje. Als je Gods zorg ziet in het herstel. In de aanwas van het volk. In de groei van het koninkrijk dus. Dan is dat een feest waard.

Het wordt een feest dat aansluit bij oude tradities. Ze pakken hun bijbeltje er weer bij. En lezen daar hoe God het wilde. Toen hij zijn volk bevrijdde uit Egypte. Ook dat was zo'n moment. Toen heeft hij een feest ingesteld. Het Pesachfeest. En dat is wat ze nu weer oppikken.

Ooit, in de tijd van Mozes, werd er in de woestijn geen Pesach gevierd. Pas toen ze onder leiding van Jozua het beloofde land introkken. Toen werd dat weer opgepikt. Als God zijn beloften waarmaakt. Dan is het tijd om hem te danken. En stil te staan bij wat hij gegeven heeft.

Dat doen ze door de oude voorschriften weer tevoorschijn te halen. Ze bouwen op de oude traditie verder. Omdat ze hetzelfde te vieren hebben: ze zijn bevrijd en mogen voor God gaan. Met Pesach wordt dat ongelooflijk mooi weergegeven. Het huis moet helemaal schoongemaakt. De mensen zelf moeten zich ook helemaal reinigen. Dat heeft er mee te maken dat God heilig is. Het heeft er ook mee te maken dat je je verleden achter je mag laten.

Dat is het mooie van Pesach: Gods grote daden uit het verleden moet je gedenken. Maar je eigen zonden mag je vergeten. God heeft je daarvan bevrijd! Dus je wast je. Maakt je huis schoon. Als teken van nieuw leven. Van bevrijde toekomst. Je wordt vrij gezet om in je in dienst van God te stellen.

En die overgave in dienst van God zie je in de talloze offers die gebracht worden. Nieuwtestamentisch vertaald is dat: je stelt je leven volledig in dienst van de Heer. Je geld, je energie, je tijd en je talenten. Heer, her ben ik. Ik stel me in uw dienst. Alles wat ik heb is van u. Neem mijn leven, laat het, Heer, toegewijd zijn aan uw eer.

Slide   een feest dat nooit ophoudt

Nu de bouw klaar is vieren ze zeven dagen feest. Ik heb dat altijd opmerkelijk gevonden. Echt zeven volle dagen. Dat is langer dan de schepping geduurd heeft. Daar rustte God op de zevende dag. Een volle week wordt er gevierd, gedronken, gedanst en gegeten. Net als bij een huwelijk in Israël. Het heeft iets toekomstgerichts. Iets van oneindigheid. Alle dagen van de week wordt er feest gevierd.

Nu de bouw klaar is, nu begint het pas. De toekomst van Gods rijk. Het lijkt wel alsof de Joden in onze tekst daar goed van doordrongen zijn. Het gaat namelijk niet om het gebouw dat er staat, maar om wat daar in gebeurt. Wat in Jesaja beloofd werd over deze tempel: dat het een richtpunt voor de volken zou zijn. Een pleisterplaats voor iedereen die gewond is. Een rusthuis om weer verder te kunnen in het leven. Een plek waar God voet aan de grond krijgt. Om deze wereld te veroveren met zijn boodschap van genade en vrede.

Later in dit Bijbelboek blijkt, dat het volk dat nieuwe leven niet waar kan maken. Ze hebben zich gereinigd, maar het blijft niet lang hangen. Ezra moet komen om de boel weer op orde te brengen. Maar ook daarna gaat het mis. En als je naar ons eigen leven kijkt. Hoe wij bouwen aan Gods koninkrijk. Wij maken niet waar wat God aan beloften in ons legt. En toch rekent hij ons daar niet op af.

Ik ben erg getripped door dat vers 11, dat hier boven staat. Dat is hoe er afgerekend wordt. En dat is precies wat er met Jezus gebeurt. Hij komt aan een paal. Gespijkerd. Gevloekt. Met Pesach, nota bene. En dat zet ons vrij. We worden bevrijd van onze mislukkingen. We mogen ons op de toekomst richten. En omdat hij zegt: het is volbracht. Daardoor kunnen we ons altijd weer richten op de

toekomst. We mogen ons verleden, onze zonden, alles waar we tekort schieten, neerleggen bij hem. En van daaruit door zijn Geest bouwen aan Gods rijk. Als mensen die lang niet alles goed doen. Maar in zijn kracht toch aan de slag mogen. Dankbaar voor wat God ooit begon. En dat is feest.

Amen